

АСОЦИАЦИЯ ЗА ПРОГРЕСИВНИ КОМУНИКАЦИИ (АРС)

ХАРТА ЗА ИНТЕРНЕТ ПРАВА

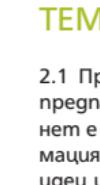
ИНТЕРНЕТ ЗА СОЦИАЛНА СПРАВЕДЛИВОСТ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

ТЕМА 1 ДОСТЪП ДО ИНТЕРНЕТ ЗА ВСИЧКИ

1.1 Влиянието на достъпа върху развитието и социалната справедливост. Евтиният, бърз и лесен достъп до интернет може да помогне за създаването на по-равнопоставено общество. Той може да подобри образователните и здравни услуги, местния бизнес, общественото участие, достъпа до информация, доброто управление и премахването на бедността. Но ние не трябва да приемаме, че всяка технологична новост автоматично става полезна. Неправителствените организации (НПО), правителствата и регулаторните органи трябва да са ясно с потенциала, който притежава интернет, за увеличаване на съществуващите неравенства.

1.2 Правото на достъп до инфраструктура независимо от място и време. Интернет изпълнява функцията на глобална обществена инфраструктура. Тази инфраструктура трябва да бъде широко разпространявана и да поддържа достъпът върху обхват, който ще позволи на хората навсякъде да използват нейния потенциал, за да изказват своето мнение, да подобряват начините на живот и да демонстрират творческите си способности. Хората имат право на добре развита национална интернет мрежа, свързана с международна мрежа.

1.3 Правото на придобиване на умения. Знанията и уменията позволяват на хората да използват и оформят интернет така, че той да задоволява техническите потребности. Местните и национални правителства, международни и общински организации и правни субекти от частния сектор трябва да подкрепят и насърчат безплатни или евтини възможности за обучение, методики и материали, свързани с използването на интернет за социално развитие.

ЧЛЕН 26, УНИВЕРСАЛНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА (УДПЧ):
ОБРАЗОВАНИЕТО СЕ НАСОЧВА КЪМ ЦЯЛОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКАТА ЛИЧНОСТ И КЪМ ЗАСИЛВАНЕ НА ЗАЧИТАНЕТО НА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА И ОСНОВНИТЕ СВОБОДИ.

1.4 Правото на достъп до интерфейси, съдържание и приложения, достъпни за всички ("достъпен дизайн"). Интерфейсите, съдържанието и приложението трябва да се проектират по начин, който гарантира достъпност за всички хора, включително лица с физически, сензорни или умствени увреждания, неграмотни и тези, които говорят езици на малцинства. Принципът на дизайн, достъпен за всички, и използването на помощни технологии трябва да бъдат популяризирани и подпомагани, за да се позволи на хората с увреждания да се възползват напълно и при равни условия с хората без увреждания.

1.5 Правото за равен достъп за мъже и жени. На много места жените и мъжете нямат равен достъп до научаването, определящо, достигат, използват и оформят интернет. Усилите за увеличаване на достъпъта трябва да признаят и отстраният съществуващите неравенства между половете. Жените трябва да имат пълноправно участие във всички области, свързани с развитието на интернет, за да се гарантира равенство между половете.

1.6 Правото на евтин достъп. Политиците и регулаторните органи трябва да гарантират, че всички граждани могат да си позволят достъп до интернет. Разработването на телекомуникационна инфраструктура и определянето на правила, цени, данъци и тарифи трябва да направи този достъп възможен за хора от всички прослойки.

1.7 Правото на достъп на работното място. За много хора работното място е главното или единствено място за достъп до интернет. Служителите и работодателите трябва да направят възможен достъпа до интернет на работното място, включително за целите на образователни програми за служители и да защитават правата на служителите.

1.8 Правото на обществен достъп. Много хора никога няма да разполагат с лишен достъп до компютри или интернет. Трябва да се осигурят точки за обществен достъп, като например телекомуникационни центрове, библиотеки, общински центрове, клиники и училища, така че всички хора да имат достъп в близост до своите домове или работни места. Това е от съществено значение за малите хора в държави, в които достъпът до интернет все още не съществува или не всички могат да си го позволят.

1.9 Правото на достъп и създаване на разнообразно културно и лингвистично съдържание. В интернета страници, инструментите и софтуера онлайн преобладава използването на латинската азбука. Това влияе на развитието на съдържанието с местен характер на езици, които не използват латинската азбука и възпрепятства възможността за обмен на междукултурно съдържание. Техническото развитие трябва да насърчи лингвистичното разнообразие в интернет и да опростява обмена на информация отвъд езиковите бариери.

ТЕМА 2 СВОБОДА НА СЛОВОТО И НА СДРУЖАВАНЕ

2.1 Правото на свобода на словото. Свободата на словото трябва да бъде предпазвана от посегателства на правителствени и недържавни лица. Интернет е среда както за обществен, така и за личен обмен на становища и информация отвъд различни граници. Хората трябва да могат да изразяват мнения и идеи и да споделят свободно информация чрез интернет.

ЧЛЕН 18, УДПЧ:
ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО НА СВОБОДА НА МИСЛЕНЕ, НА УБЕЖДЕНИЯ И ВЕРОИЗПОВЕДАНИЕ.

ЧЛЕН 19, УДПЧ:
ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО НА СВОБОДНО ИЗРАЗЯВАНЕ НА МНЕНИЕ; ТОВА ПРАВО ВКЛЮЧВА СВОБОДАТА ЗА ПОДДЪРЖАНЕ НА МНЕНИЯ БЕЗ НАМЕСА И ЗА ТЪРСЕНЕ, ПОУЧАВАНЕ И ПРЕДАВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ИДЕИ ЧРЕЗ ВСЯКАКВИ СРЕДСТВА, НЕЗАВИСИМО ОТ ГРАНИЦИТЕ.

2.2 Правото на свобода от цензура. Интернет трябва да бъде предпазван от всичките опити да се заглушават критични коментари и да се цензурират теми или дискусии с обществоено или политическо съдържание.

2.3 Правото на участие в онлайн промеси. Организациите, обществените и отделните личности трябва да могат свободно да използват интернет за организиране и включване в промеси.

ЧЛЕН 20, УДПЧ:
ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО НА СВОБОДА ЗА МИРНО СЪБИРАНЕ И СДРУЖАВАНЕ.

2.4 Правото на мирно събирачество. Интернет трябва да бъде предпазван от всичките опити да се забранят мирните събирачества и съдържанието им да се цензурира.

2.5 Правото на съдържание. Всички хора трябва да имат достъп до достъпни за всички съдържания, които не са забранени от закон.

ЧЛЕН 21, УДПЧ:
ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО НА СВОБОДА НА СЪДЪРЖАНИЕ, КОИТО НЕ СА ЗАБРАНЕНИ ОТ ЗАКОН.

2.6 Правото на достъп и създаване на разнообразно културно и лингвистично съдържание. В интернета страници, инструментите и софтуера онлайн преобладава използването на латинската азбука. Това влияе на развитието на съдържанието с местен характер на езици, които не използват латинската азбука и възпрепятства възможността за обмен на междукултурно съдържание. Техническото развитие трябва да насърчи лингвистичното разнообразие в интернет и да опростява обмена на информация отвъд езиковите бариери.

2.7 Правото на достъп и създаване на разнообразно културно и лингвистично съдържание. Всички хора трябва да имат достъп до достъпни за всички съдържания, които не са забранени от закон.

ЧЛЕН 22, УДПЧ:
ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО НА СВОБОДА НА СЪДЪРЖАНИЕ, КОИТО НЕ СА ЗАБРАНЕНИ ОТ ЗАКОН.

2.8 Правото на достъп и създаване на разнообразно културно и лингвистично съдържание. Всички хора трябва да имат достъп до достъпни за всички съдържания, които не са забранени от закон.

ЧЛЕН 23, УДПЧ:
ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО НА СВОБОДА НА СЪДЪРЖАНИЕ, КОИТО НЕ СА ЗАБРАНЕНИ ОТ ЗАКОН.

2.9 Правото на достъп и създаване на разнообразно културно и лингвистично съдържание. Всички хора трябва да имат достъп до достъпни за всички съдържания, които не са забранени от закон.

ЧЛЕН 24, УДПЧ:
ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО НА СВОБОДА НА СЪДЪРЖАНИЕ, КОИТО НЕ СА ЗАБРАНЕНИ ОТ ЗАКОН.

2.10 Правото на достъп и създаване на разнообразно културно и лингвистично съдържание. Всички хора трябва да имат достъп до достъпни за всички съдържания, които не са забранени от закон.

ЧЛЕН 25, УДПЧ:
ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО НА СВОБОДА НА СЪДЪРЖАНИЕ, КОИТО НЕ СА ЗАБРАНЕНИ ОТ ЗАКОН.

2.11 Правото на достъп и създаване на разнообразно културно и лингвистично съдържание. Всички хора трябва да имат достъп до достъпни за всички съдържания, които не са забранени от закон.

ЧЛЕН 26, УДПЧ:
ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО НА СВОБОДА НА СЪДЪРЖАНИЕ, КОИТО НЕ СА ЗАБРАНЕНИ ОТ ЗАКОН.

2.12 Правото на достъп и създаване на разнообразно културно и лингвистично съдържание. Всички хора трябва да имат достъп до достъпни за всички съдържания, които не са забранени от закон.

ЧЛЕН 27, УДПЧ:
ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО НА СВОБОДА НА СЪДЪРЖАНИЕ, КОИТО НЕ СА ЗАБРАНЕНИ ОТ ЗАКОН.

2.13 Правото на достъп и създаване на разнообразно културно и лингвистично съдържание. Всички хора трябва да имат достъп до достъпни за всички съдържания, които не са забранени от закон.

ЧЛЕН 28, УДПЧ:
ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО НА СВОБОДА НА СЪДЪРЖАНИЕ, КОИТО НЕ СА ЗАБРАНЕНИ ОТ ЗАКОН.

2.14 Правото на достъп и създаване на разнообразно културно и лингвистично съдържание. Всички хора трябва да имат достъп до достъпни за всички съдържания, които не са забранени от закон.

ЧЛЕН 29, УДПЧ:
ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО НА СВОБОДА НА СЪДЪРЖАНИЕ, КОИТО НЕ СА ЗАБРАНЕНИ ОТ ЗАКОН.

2.15 Правото на достъп и създаване на разнообразно културно и лингвистично съдържание. Всички хора трябва да имат достъп до достъпни за всички съдържания, които не са забранени от закон.

ЧЛЕН 30, УДПЧ:
ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО НА СВОБОДА НА СЪДЪРЖАНИЕ, КОИТО НЕ СА ЗАБРАНЕНИ ОТ ЗАКОН.

2.16 Правото на достъп и създаване на разнообразно културно и лингвистично съдържание. Всички хора трябва да имат достъп до достъпни за всички съдържания, които не са забранени от закон.

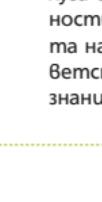
ЧЛЕН 31, УДПЧ:
ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО НА СВОБОДА НА СЪДЪРЖАНИЕ, КОИТО НЕ СА ЗАБРАНЕНИ ОТ ЗАКОН.

2.17 Правото на достъп и създаване на разнообразно културно и лингвистично съдържание. Всички хора трябва да имат достъп до достъпни за всички съдържания, които не са забранени от закон.

ЧЛЕН 32, УДПЧ:
ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО НА СВОБОДА НА СЪДЪРЖАНИЕ, КОИТО НЕ СА ЗАБРАНЕНИ ОТ ЗАКОН.

2.18 Правото на достъп и създаване на разнообразно културно и лингвистично съдържание. Всички хора трябва да имат достъп до достъпни за всички съдържания, които не са забранени от закон.

ТЕМА 4 СПОДЕЛЕНО УЧЕНЕ И ТВОРЧЕСТВО - БЕЗПЛАТЕН СОФТУЕР И СОФТУЕР С ОТВОРЕН КОД И РАЗВИТИЕ НА ТЕХНОЛОГИИ.

ЧЛЕН 27, УДПЧ:

ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО ДА УЧАСТВА В КУЛТУРНИЯ ЖИВОТ НА ОБЩЕСТВОТО, ДА СЕ НАСЛАЖДАВА НА ИЗКУСТВАТА И ДА СПОДЕЛЯ НАУЧНИТЕ ПОСТИЖЕНИЯ И ПОЛЗИТЕ ОТ ТЯХ.

4.1 Правото на споделяне. Интернет предоставя изключителна възможност за споделяне на информация и знания и за нови форми на създаване на съдържание, инструменти и приложения. Доставчиците на инструменти, интернет услуги и съдържание не трябва да бъзпрепятстват хората да използват възможностите на интернет за споделено учене и създаване на съдържание. Защитата на интересите на съзателите трябва да става по начин, който е в съответствие с открыто и безплатно участие в научните и културни потоци на знанията.

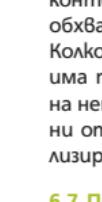
4.2 Правото на безплатен софтуер с софтуер с отворен код (FOSS). Ние подкрепляме използването на FOSS. Работата с FOSS предоставя възможности, създава умения, по-устойчиви и стимулира иновациите на местно ниво. Ние насърчаваме правителствата да изготвят политики, които насърчават използването на FOSS, особено в обществения сектор.

4.3 Правото на отворени технологични стандарти. Техническите стандарти, използвани в интернет, трябва винаги да бъдат на разположение и да предоставят възможност за оперативна съвместимост и иновация. Развитието на нови технологии трябва да отговаря на нуждите на всички сектори на общество, по-специално на съброящите се с ограничения и препятствия, като се включват в интернет (като общества, които използват азбуки, различни от латинската, или хора с увреждания, с по-стари компютри или без високоскоростен достъп).

4.4 Правото на възползване от сближаването и от мултимедийно съдържание. Интернет е мултимедийна платформа. Достъпът и регуляцията трябва да се основават на неговия потенциал, който да бъде използван за разнообразяване на създаването и премеждаването на съдържание онлайн в различни формати, например премеждани от или съобразени с потребностите на общността радио и телевизия.

ТЕМА 5 ЛИЧНА НЕПРИКОСНОВЕНОСТ, НАБЛЮДЕНИЕ И ШИФРИРАНЕ

5.1 Правото на защита на данните. Публичните или частни организации, които изискват лична информация от хората, трябва да събират само минимална необходима информация за минималния необходим период от време. Те трябва да обработват тази информация само за минимално посочените цели. Събирането, използването, разкриването и задържането на такава информация трябва да се съобразява с прозрачна политика по отношение на личната неприкосновеност, позволяваща на хората да разбират каква информация е събрана за тях, както и да коригират невярната информация. Събранныте данни трябва да бъдат защитени от неупълномощено разкриване и грешките в сигурността трябва да бъдат коригирани без никакво забавяне. Данните трябва да се засичат, като се използват специални методи, които са съвместими с правилните обработки на данни. Обществото трябва да бъде предупредено за възможна злоупотреба с предоставените данни. Организациите носят отговорност да уведомяват хората, като тяхната информация е изгубена, открадната или с нея е било злоупотребено.

ЧЛЕН 12, УДПЧ:

НИКОЙ ЧОВЕК НЯМА ДА БЪДЕ ПОДЛАГАН НА ПРОИЗВОЛНА НАМЕСА В НЕГОВАТА ЛИЧНА НЕПРИКОСНОВЕНОСТ, СЕМЕЙНИЯ ЖИВОТ, ЖИЛИЩЕ ИЛИ КОРЕСПОНДЕНЦИЯ, НИТО НА ДЕЙСТВИЯ, УРОНВАЩИ НЕГОВАТА ЧЕСТ И ДОСТОЙНОСТ.

5.2 Правото на свобода от наблюдение. Хората трябва да имат възможност да общуват свободно, без заплаха от наблюдение или послушване.

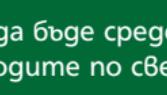
5.3 Правото да се използва шифриране. Хората, общуващи чрез интернет, трябва да имат правото да използват средства за кодиране на съобщения, с оглед гарантиране на обезопасен, частен и анонимен характер на комуникацията.

Интернет може да бъде средство, предоставящо възможности на народите по света, само ако правата в тази Харта бъдат признати, защищени и зачитани.

АСОЦИАЦИЯ
ЗА ПРОГРЕСИВНИ
КОМУНИКАЦИИ

www.apc.org

info@apc.org

Българското издание е осъществено от български член на Асоциацията за прогресивни комуникации - БлуЛинк Информационна мрежа, www.bluelink.net, office@bluelink.net, октомври 2007 г.